

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt vores arbejde – Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskernes Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

ÅRSSKRIFT

FOR

FORENINGEN ANKERHUS

1960

UDGIVET AF
FORENINGEN ANKERHUS

ÅRSSKRIFT

FRA ANKERHUS 1960

.

ÅRET 1960

Ved Folmer Dam

Igen er et godt og roligt arbejdsår på vej over i historien, og det har ikke blot på seminariet, men også indenfor husholdningsundervisningens og oplysningens større område bragt vigtige fremskridt og nydannelser, der i de kommende år vil sætte spor i arbejdet også på Ankerhus. Vigtigst for os er det naturligvis, at Undervisningsministeriets bekendtgørelse vedr. udvidelsen af husholdningslærerindeuddannelsen fra 2 til 3 år nu endelig foreligger og kan træde i kraft fra 1962. Det hold lærerindeelever, vi optager til maj 1961, bliver således det fyrretyvende og sidste med den 2-årige uddannelse, og det bliver tillige det største. Efter bestyrelsens beslutning vil seminariet på dette hold optage indtil 60 elever, dels fordi der året efter deres dimission vil komme til at mangle et hold husholdningslærerinder, dels fordi Birgitte Berg Nielsens husholdningsseminarium nu nedlægges. Med henblik på den herskende knaphed på husholdningslærerinder synes denne foranstaltning velbegrundet, og vi får heldigvis arbejdsplads nok, som vi siden skal se.

Bekendtgørelsen om den 3-årige husholdningslærerindeuddannelse bærer undervisningsminister *Jørgen Jørgensens* underskrift, og dette vil glæde alle, der har fulgt husholdningsundervisningens udvikling gennem årene og derfor ved, hvor betydelig en indsats *Jørgen Jørgensen* har ydet for dens fremgang. Skoleloven af 1937, der principielt gjorde skolekøkkenundervisningen obligatorisk i folkeskolen, loven om husholdningsskoler og husholdningsseminarier af 1942, som endeligt

ligestillede disse skoleformer med tilsvarende på beslægtede områder, loven om ungdomsundervisningen af samme år, der gav udvidede og forbedrede muligheder for også husholdningsundervisningen og rimelige kår for lærerkræfterne, og endelig lovene om ungdomsskoler og aftenskoler af 1959 og 1960, hvis latente muligheder for ungdommens oplæring også i hjemmets gerning næppe kan overvurderes, bærer levende vidnesbyrd derom. Gennemførelsen af den 3-årige husholdningslærerindeuddannelse er en naturlig konsekvens af hele undervisningsområdet øvrige udbygning på dette felt, og virkeliggørelsen af den akademiske husholdningsuddannelse ville sætte kronen på dette fortjenstfulde værk. Først i november forelå betænkningen fra det fællesnordiske udvalg, som har drøftet oprettelsen af en nordisk husholdningshøjskole, men der vil formentlig gå 1-2 år, før dens positive forslag kan føres ud i livet. Der kan dog ikke være tvivl om, at den akademiske husholdningsuddannelse snart vil blive en realitet, og dermed vil husholdningsundervisningen i alle dens faser endelig være ligestillet med undervisningen i andre fag – i alt fald principielt. Det bliver så *vor* sag at få ligestillingen udnyttet og udviklet, så den bliver en realitet. Men i husholdningssagens historie har *Jørgen Jørgensen* skrevet kapitler, som med hæder bevarer hans navn for kommende generationer.

Såvel bekendtgørelsen om den 3-årige husholdningslærerindeuddannelse som betænkningen om en fællesnordisk, akademisk husholdningsuddannelse er omtalt andetsteds i dette årsskrift.

Midt i september fik vi endelig materialebevilling til den projekterede nybygning fra boligministeriet, og byggeriet er nu i fuld gang. Projektet, der ligesom »Teknisk Afdeling« er tegnet af arkitekt *Søren Langkjær*, blev der redegjort for i årsskriftet i fjor. Her skal blot nævnes, at der i kælderetagen rimeligvis bliver plads til et laboratorium til fysiske og mikrobiologiske øvelser udover det projekterede boliglæreløkkale, og at vi regner med en byggeudgift på 300.000 kr. – en i forhold til andet skolebyggeri beskeden sum. Vi regner med at

kunne præsentere de færdige lokaler til elevmødet først i september.

Selv om den nye bygning vil betyde en vældig lettelse i både vort arbejdslokale- og vort boligproblem, er den ikke i sig selv tilstrækkelig. Et omfattende moderniseringsprogram må gennemføres, dersom den 3-årige uddannelses elever og eleverne i de dertil knyttede øvelsesklasser skal kunne virke og leve under tilfredsstillende forhold. Heldigvis har vi i det forløbne år kunnet fortsætte virkeliggørelsen af moderniseringsplanen ved at udbygge sognekøkkenet og de dertil stødende lokaler i Regensens nordfløj. Det grimme portrum er nu muret til og omdannet til det nydeligste, hypermoderne familie-elementkøkken, og det gamle hyggelige bryggers med krybben er forvandlet til et både smukt og praktisk undervisningslokale med 16 terrassepladser med skrivestole. et moderne forevisningsbord med el- og gaskomfur og et undervisningselement til 4 elever. Dette sidste er – så vidt jeg ved som det første i sin slags – bygget op af alm. familiekøkken-elementer, hvad der dels betyder en besparelse, dels en udførelse i overensstemmelse med den moderne husmors køkken. Desuden er regensskolestuen blevet forsynet med nye og større vinduer og har fået en generel »ansigtsløftning«.

Disse forbedringer, som har kostet 30.000 kr., giver os mulighed for at forøge elevtallet såvel i øvelsesskolen som på det 3-mdr.s kursus for viderekomne fra januar. I øvelsesskolen har vi i år 15 elever, og på det 3 mds. får vi 30, mod 16 i fjor. Værelseplads er dog stadig vor store hovedpine – vi vil fra nytår have lejet 30 værelser udenfor skolen.

Moderniseringsplanen omfatter desuden en udbygning og total ændring af seminariekøkkenet, en forbedring af modelkøkkenet, udvidelse og forbedring af laboratorierne og modernisering af elevværelserne. Såfremt vi kan skaffe de nødvendige midler, hvad vi regner med, er det tanken at gennemføre planen i løbet af de næste 3 år.

Herudover arbejder vi med planer om at indrette en ungdomskostskole som øvelsesskole på Regensen foruden den allerede eksisterende øvelsesskole, der er organiseret som hus-

holdningsskole. Med den fremtrædende plads efterskolen og ungdomsskolen vil komme til at indtage i fremtidens husholdningsundervisning, er det betænkeligt fortsat at lade seminariet være afhængigt af muligheden for oprettelse af lokale ungdoms- og aftenskoleklasser. I år har vi ganske vist rigeligt af disse, nemlig:

- 1 husmoderhold med 15 deltagere.
- 1 hold unge piger over 18 år med 14 deltagere.
- 3 « drenge mellem 14 og 18 år, ialt med 43 elever.
- 1 ungdomsskoleklasse med 16 piger.

Vi har altså i alt 6 hold med 88 elever i ungdoms- eller aftenskole, til stor gavn for 2det års, men en betydelig belastning af både lokaler og personale og ikke netop gratis. Med en fast ungdomskostskole i 2×4 måneder ville vi være både sikrere og lempeligere kørende, og en sådan håber vi altså at få etableret. Undervisningsministeriet har med vanlig velvilje godkendt dens oprettelse i princippet, men der er givetvis mange vanskeligheder at overvinde, før den er en realitet. Den er planlagt med 24 elever.

Vi begyndte skoleåret på seminariet med 53 elever i 1ste klasse, men 6 af disse har siden af forskellige grunde opgivet studiet, så vi nu har 47, hvoraf 3 norske, 1 svensk og 1 sydslesvigsk. I 2den klasse begyndte vi med 51 elever og har siden fået 1 mere, som på grund af sygdom gik fra i fjor.

Sidst i marts dimitterede vi 52 nye husholdningslærerinder, det hidtil største antal, hvoraf 4 norske. De kom alle i arbejde i sommerens løb, bortset fra de få, som ikke ønskede det. Til november måtte vi desværre igen i år sige nej til flere skoler, som manglede lærerinder. Knapheden hænger sammen med, at de store årgange nu for alvor rykker op i ungdomsskolealderen, at industrien beslaglægger stadig flere husholdningslærerinder, og at adskillige tager arbejde i andre lande, først og fremmest Norge. Denne udvikling er i realiteten kun glædelig, selv om skoler, der mangler en lærerinde, vel næppe synes det. Hvis lærerinderne ikke duede, var der næppe så meget bud efter dem.

I april var seminariet vært for et instruktionskursus i demonstrationslokalernes udnyttelse i ungdoms- og aftenskolens undervisning. Kurset, der havde samlet 50 deltagere og varede 12 dage, afholdtes af »Foreningen af Husholdningsskoler« og »Landbrugsministeriets Produktivitetsudvalgs Husholdningsudvalg« ved hjælp af en bevilling fra Undervisningsministeriet og lededes af *Gustav Nedergaard*. Det blev en stor succes. Ved velvilje fra både industriens og handelens side havde vi fået en imponerende samling af husholdningsmaskiner o. a. husholdningstekniske hjælpemidler opstillet. Seminariekøkkenet var fyldt med komfurer og ovne, salen med køleskabe, frysebokse, støvsugere og bonemaskiner og demonstrationslokalet med maskiner og apparatur til vask. Der var mange lækre nyheder imellem, og en del af dem fik vi heldigvis lov at beholde på seminariet. I den forbindelse må det fremhæves, at udviklingen på det husholdningstekniske område nu går så stærkt, at det vil være umuligt for skolerne – også for Ankerhus – at følge med, at få udskiftet forældede modeller og anskaffet nyhederne, dersom ikke der gøres en samlet kraftanstrengelse fra skolernes og organisationernes side for at få industri og importører til at begribe, *at en oplæring af de unge piger og en virkelig instruktion af husmødrene ikke blot er en forudsætning for den effektive udnyttelse af de moderne, husholdningstekniske hjælpemidler, men også i det lange løb for deres anskaffelse.* Se blot, hvordan det er gået med trykkogerne.

Foreningen af Husholdningsskoler har indset dette og nedsat et udvalg, hvoraf *Gustav Nedergaard* er medlem, til at tage sig af sagen. Dette er imidlertid ikke nok. Skal seminarierne kunne informere deres elever og skolerne deres samt konsulenterne deres husmødre, må der en fortsat og helst udvidet forskning på dette område til. En sådan forskning drives af *Statens Husholdningsråd* og dets søsterinstitutioner i Norge og Sverige, og det må være i alle husmødres og hele husholdningsoplysningens, altså i alle hjemms interesse, at disse institutioner bevares og styrkes, så lærerinder og konsulenter og gennem dem brugerne kan få rigtig besked om tingenes virkelige brugsværdi, om økonomi i indkøb og brug samt om

deres begrænsning og rette anvendelse. Dette kan man i følge sagens natur ikke vente at få fra industriens eller handelens side, og det siger dog sig selv, at sådan besked må være lige så nødvendig for husmødrene på deres område som for landmændene, havebrugerne, fiskerne og håndværkerne på deres.

At dette er rigtigt erkender et stort flertal af danske husmødre, og det var derfor med største forundring man for et års tid siden så de to store »borgerlige« partier, Det Konservative Folkeparti og Venstre foreslå Statens Husholdningsråd nedlagt eller dets virksomhed væsentlig indskrænket. Forslaget mødte da også en sådan modstand blandt de to partiers egne husmødre, at det blev droppet. Da den reviderede lov om Statens Husholdningsråd kom til afstemning i tinget, stemte de to partier med undtagelse af 3 konservative medlemmer for loven, som ingenlunde indskrænker, men tværtimod forudsætter udvidelse af rådets virksomhed. Der er for mig ingen tvivl om, at partiernes holdning overfor *husmødrenes eneste forsøgsstation* har også politisk betydning.

Forud for valget gennemførte vi på seminariet en politisk instruktion, hvorved alle 8 partier i løbet af 4 aftener havde lejlighed til at redegøre for deres program og politik overfor elever og medhjælpere. Flere partiers repræsentanter gav ved denne politiske orientering udtryk for stor modvilje mod den helt uhæmmede reklame, der i pressen, i biograferne og på anden måde drives for varerne, og for ubehag ved tilgifts- og lotterisystemet i varehandelen og mente, at lovgivningsmagten på en eller anden måde burde gribe regulerende ind. Gid denne opfattelse måtte brede sig og give sig udslag i politisk handling. Hvad der fortælles forbrugerne af løgn og sludder gennem reklamen er helt horribelt, og dette modvirker direkte den sunde oplysning, der er husholdningsundervisningens formål.

Foruden for det førnævnte teknik-kursus var seminariet i oktober vært for et instruktionskursus i *aften og ungdomsskoleundervisning* efter de nye love. Der var 100 deltagere, og såvel ved denne som ved andre lejligheder, hvor skolen har været vært for mange mennesker, har frivillige hjælpere, såvel 1ste

års som 2det års, udført det nødvendige arbejde forbundet med at bespise og delvis huse så mange på en særdeles tilfredsstillende måde. De har ganske vist også som regel fået et rundeligt honorar for arbejdet, men det har været vel for tjent, og det er al ære værd, at eleverne har villet benytte ferie, week-end eller anden fritid til at påtage sig den slags opgaver. Både kursusdeltagere og organisationer har da også givet udtryk for påskønnelse deraf.

Ved reorganisationen af Statens Husholdningsråd efter den nye lovs vedtagelse skulle også Undervisningsministeriet, som ikke var repræsenteret i det gamle råd, udpege en repræsentant for ministeriet til rådet. Da ministeriet opfordrede mig til at påtage mig dette hverv, følte jeg det som en tilidserklæring og en ære og sagde med glæde ja. Det var daværende indenrigsminister *Bertel Dalgaard*, som i efteråret 1935, altså for netop 25 år siden udpegede mig til medlem af det da nyoprettede husholdningsråd, som i alle de mange år næstefter Ankerhus har lagt beslag på min interesse og arbejdskraft, og det forekommer mig ganske morsomt, at netop *Jørgen Jørgensen* skulle ønske min virksomhed i rådet fortsat endnu i nogle år. Ændringen medfører, at min konsultative virksomhed i rådet ophører, hvilket betyder en kærkommen aflastning for mig netop nu, hvor den 3-årige uddannelse står over for sin virkeliggørelse, som vil kræve en meget betydelig indsats fra seminariernes side. Jeg tænker med glæde og taknemlighed tilbage på de 25 års samarbejde i Statens Husholdningsråd med gode kvinder og mænd både i rådsforsamlingen og blandt personalet, men skal jeg ønske noget for det nye råd, må det blive, at institutionen må bevare jordforbindelsen til hjemmene og dermed den menige husmoders tillid.

Lærerpersonalet er i år stort set som i fjor. Seminarieassistent *Britta Hansen* har dog forladt os til fordel for *Hans Nielsen* og Statens Husholdningsråd og er efterfulgt af *Kamma Nielsen*. Fru *Mary Sibbern* har i vinter orlov for at deltage i specialkursus A ved Århus Universitet, og *Valborg Sørensen* (1943) vikarierer for hende. Med den erfarne, dygtige og

initiativrige lærerstab, vi råder over, er uddannelsen vel tjent og forstanderens arbejde let, og det er en stor fordel for seminariet, at lærere ved Sorø Akademi stadig kan virke som timelærere her.

Og eleverne? Jo, de er stadig af samme gode kvalitet som i længst forsvundne år. Interesserede, flittige og vågne. Kunne man måske ønske sig lidt mere spræl, initiativ og sans for skolelivets kulturelle og fornøjelige side hos eleverne, og synes man, at kontakten til elevflokkene ligesom er fjernere end forhen, så skyldes det måske kun årenes afstand og klassernes størrelse. Når de – eleverne – er færdige med uddannelsen og kommer ud i arbejdet, klarer de sig heldigvis stadig godt.

Lad mig da slutte årsberetningen ved med taknemlighed at konstatere fremgangslinjens fortsættelse i husholdningsundervisningen overalt i landet så vel som på Ankerhus.

**Lærerne på det ganske Ankerhus sender hilsen
og ønsker godt nytår**

*Eli Laudrup   Thea Rasmussen   Karoline Buckhøj   Krista Laursen
Esther Pedersen   Henny Langkjær   Mary Sibbern   Ingrid Larsen
Valborg Sørensen   Else Hansen   Inger Marie Guld   Kamma Nielsen
Agnes Eliasson   P. F. Truelsen   E. Nordahl Svendsen
Else og Gustav Nedergaard   Anna Eriksen   Ingeborg Højer
Aase Jørgensen   Astrid Kjær   Jonna Nielsen   Birthe Grøn
Margaret Lauridsen   Nico og Folmer Dam
sammen med
Marie Broholm   Ingrid Saxtorph   Marence Tarp*

Omkring elevmødet 1960

(Set inde- og udefra)

Dagene før elevmødet er hele Ankerhus præget af en forventningsfuld stemning. – Hvem mon der vil glæde os med at komme i år? – Skal vi se fru Clausen, Skaarup, med døtrene Erna og Gudrun? Vil vor trofaste Kirstine Nielsen komme fra Ting-Jellinge og gå sin havetur – og er der noget nyt og godt i den at stræbe efter? Vil Mille komme fra Aalborg med sit gode smil, der har varmet os om hjertet år efter år, og vil de sidste nye komme og se om alt er som de forlod det, hvad det jo helst skal være.

Derefter er vi meget »meteorologiske« – får vi »Ankerhus«-vejr, det plejer vi jo.

Så oprandt dagen – første lørdag i september – våd og grå – indtil 23 af de 25 års jubilarer indfandt sig, så glemte man regn og rusk, og der var nok at drøfte – og se inden døre. Det var på »gården« eller husholdningsregensen at dette første gensyn fandt sted, og hvad så man så her? At køkkenet var hypermoderne med stegning og kogning ved infrarøde stråler i store vippegryder – opvaskemaskine m. v. – Vognporten var blevet et lækkert 2-mandsøvelseskøkken med alle finesser, bl. a. et *spisebord*, der trylles frem, når der skal spises. De gamle »kobåse« var nu borte og et amfiteatralsk demonstrationslokale med 16 gode stole, der også har en lille skrivepult, har rejst sig på den agrariske tomt – med fine el-komfurer og svenske stålborde, der giver udmærkede arbejdspladser til øvelsesskolen og de 3 mdrs. Var det ikke helt i orden i år så kom igen i 1961 – så sørger ingen mere over tabet af båsene.

Ved kaffetid gik man på »Gl. Ankerhus«, også dette er ved at være tradition – så hygger man sig i Mor Magda's kønne stuer, som vi alle mindes og ønsker at gense – så uforandrede er de, at man uvilkårlig som gammel elev må tænke på søndagsmorgensangen gennem årene. Ja, nu myldrer det ind, og man ser såvel behersket, men inderlig gensynsglæde, som hører hele latterbrøl fra de unge, der opdager hinanden.

Flokken skilles kl. 18, når klokken kalder til Kabab eller Gullasch – henholdsvis i »Legestuen« eller seminariets stuer og køkken, hvor de forskellige årgange finder flere og flere sammen. Ih, hvor er det dejligt at ses – og snakken bilægges med foto af mænd og børn, der nu længes derhjemme. Så er »Ankerhus-ånden« rigtig kommet til huse – skabt af mange års tradition.

Kl. 20 lyder klokken til samling i salen – for alle – og skolens yngste, de 5 mdr.s går på de skrå brædder og forlyster os og dem selv med »Sparekassen« af Hertz.

Den uundværlige aftenkaffe fik man ved små borde i det nye auditorium, der fungerer godt som velbesøgt restaurant med trængsel af glade gæster.

1ste års sørgede for faklerne, der skønnere end nogensinde var samlet på den grønne plæne foran seminariet – som en hyldest til skolens gæster.

Hvad nattetimerne bød på af snak og morskab, det ved de, som var med – og ikke vi.

Søndags-morgenkaffen, hvor man nu helst indtager den, er jo så optakten til en dag med forventningens glade timer, og nu strålede solen i al sin glans, da morgensangen lød på plænen foran »Gl. Ankerhus«.

Nu er det så blevet generalforsamlingstid – fuldt hus i auditoriet – alle årgange lige fra 50 og 40 års jubilarer til de yngste – lærer Nedergaard er dirigent, formanden aflægger beretning, frk. Buckhøj regnskab, og Folmer Dam fortalte om det nye, der skal komme – 3-årig lærerindeuddannelse o.s.v. Alt forløb som det skulle – og nyvalgt til bestyrelsen blev fru Henny Bjerre, g. Christensen, suppleant fru Britta Hansen, g. Nielsen. Kontingentet blev sat op til 5 kr.

Ved festmiddagen var hver plads besat – der var feststemning og hygge – og der blev talt mange gode ord og sunget muntre sange. Eftermiddagen bød på et foredrag af Sorø's nye sognepræst, pastor Honoré om folkelighed og litteratur – og fru pastor Honoré sang med sin pragtfulde stemme på klingende norsk, bl. a.: »Når fjordene blåner«.

Det var en ypperlig afslutning på et godt elevmøde.

Flere deltagere.

Elevforeningens bestyrelse består herefter af:

Margaret Lauridsen, formand.

K. Buckhøj, kasserer.

Ingfred Juul Andersen.

Birgit Hanson.

Henny Bjerre Christensen (istedet for Bitten Hastrup).

Britta Hansen, g. Nielsen (suppleant for Henny Bjerre Christensen).

Fra Gl. Ankerhus

Et indholdsrigt og vekslende liv får man lov at leve på en skole – vi, der oplever det ene skoleår efter det andet – men også de unge elever, selvom det kun er af 5 måneders varighed.

De mange, mange forskelligartede opgaver som en husmor skal indstille sig på at løse i sit hjem, er jo det vi arbejder med på en husholdningsskole. Det kan måske lyde paradoksalt – men al den hjælp, der i dag bydes en husmor både i form af tekniske hjælpemidler – rengørings- og vaskemidler – varerne, de færdige, de halvfærdige og de egentlige råvarer, stiller store krav til hendes viden og forståelse, og først når hun har den, er der tale om virkelig hjælp for hende, og ikke mindst i relation til den økonomi, hun ikke kan undgå at tage stærkt i betragtning. Alt dette giver også et morsommere og mere interessant arbejde, men der er sandelig noget at tage stilling til.

Hver gang, der slutes med et hold, kan man ikke lade være med at konstatere overfor eleverne, at dette kursus er et *led* i deres uddannelse – som man ønsker og håber de vil bygge videre på, og at den teoretiske viden, de har fået, vil blive til hjælp, når de står overfor de praktiske problemer. Jeg håber ikke det er ubeskedent i 65-året for den første husholdningsskole i Danmark (Sorø husholdningsskole) at ønske de elever, der har taget et kursus på en sådan skole, til lykke! Jeg citerer faktisk hermed fru Else Elbæk, der ved kursusafslutningen i september talte djærvt til de unge piger om at uddanne sig. En sådan selv relativ kortvarig uddannelse kan gavne de kommende hjem, når de unge forstår at tage ved lære – også udover det rent faglige – det giver perspektiv i dagligdagen.

Gl Ankerhus fik sidste vinter foretaget en lille udvidelse, bygget en etage på den nederste del af havefløjen, rummende 2 dejlige lærerindejligheder – uafhængige af hinanden. Hermed er et længe næret ønske opfyldt – idet frk. Højer, som nu har undervist ved skolen i 15 år, fortjente at komme til at bo bedre. Vi glædede os på hendes vegne.

Da vi sluttede vinterskolen d. 29. marts, var der 3 ting, jeg glædede mig over: De mange gæster i et strålende forårsvejr, de norske piger i deres skønne dragter og så det ypperlige foredrag, som fru Helle Gotved holdt, der mundede ud i den harmoni mellem sjæl og legeme, der kunne fremkomme ved at »ha' det godt« – bruge de rigtige arbejdsstillinger – hvilket fru Gotved demonstrerede. Ja, det blev den sidste time for vinterholdet – god at rejse på.

Det var et yndigt forår d. 3. maj, da sommerskolens elever ankom – og en dejlig 4. maj-aften i Sorø kirke med efterfølgende skønne 5. maj-morgen, da vi igen startede morgentimerne. Vi plejer grundlovsdagen at samles omkring flagstangen. men da det i år var pinsedag, hvor de fleste elever var bortrejste, blev det Valdemarsdagen, hvor vi samtidig mindedes grundlovsdagen for 45 år siden, da kvinderne fik valgret – og dengang plantede fru Lauridsen og lille Karen Grundlovsegen, ganske spæd var den, nu står den stor og smuk og skal fortælle om kvindernes kamp i så henseende og mane til ikke at glemme, hvad de har fået.

Også denne sommer gav lejlighed til ture i omegnen (vi husker vist alle Karin Albins fantastiske evne til at gå på opdagelse og finde »sjældne steder«). Om Sankt Hans i år skrev Sorø Folketidende: Den gamle tradition med at fejre fest på Gl. Ankerhus ved søen Sankt Hans aften blev i aftes vedligeholdet på smukkeste måde og havde i den milde og lune aften samlet usædvanlig stor tilslutning. Eleverne legede som sædvanlig med børnene, spillede komedie og sang – de gjorde det af et godt hjerte og sind. Frk. Vestergaard, Sorø husholdningsskole, havde fået lyst til at være med og fulgte sceneriet fra verandaen og udbragte et leve med tak for aftenen.

Når seminariet holder efterårsudstilling, byder de 5 mdr.s på kaffe og æbleskiver, ca. 2000 æbleskiver, som fik god afsætning.

Når sommerferien er slut og det daglige arbejde godt begyndt igen, tænker man på forberedelserne til elevmødet, som jo er en af skolens festdage; en af sommerens elever

skrev i sin dagbog: »En henrivende dag«. Ja, vi på skolen ønsker jo altid det må blive et par gode og festlige dage, især for de tidligere elever, der vender tilbage til deres gamle skole (husk at sætte kammerater stævne så vidt muligt om lørdagen).

Der hænger nu i vor flagstang en vimpel, som eleverne glædede os med, og minder om sommeren 1960, som vi følte var harmonisk i arbejde og leg. Indenfor lærerstaben er der i løbet af året sket enkelte forskydninger. Grethe Christensen forlod os til maj, men vendte alligevel tilbage som en »frelsende engel«, da vi manglede vikarhjælp i sommer – hendes oprindelige arbejde i vaskeri, teknik m. m. blev overtaget af Birthe Grøn. Jytte Dahlsund var her »kun på træk« sidste vinter, da hun havde lovet sig tilbage til Osted efterskole. Fra november er Jonna Nielsen vendt tilbage efter at have suppleret sin uddannelse på Århus universitet. Som De vil forstå, er vi stadig godt hjulpe på skolen af dygtige lærere, ældre erfarne og unge med nye og friske impulser, ligesom af de timelærere, der kommer udefra – alle er vi taknemlige for god hjælp.

Skolens arbejde lægger selvfølgelig beslag på det meste af ens tid og tanker – men alligevel er der mange begivenheder både af glædelig og vemodig art, som man berøres af, hændelser indenfor venners og slægtnings kredse, som også på en eller anden måde har været i berøring med skolen. Imellem disse falder det naturligt at mindes tre, som er døde i det forløbne år og som kendtes af mange elever og andre for år tilbage i tiden. *Elisabeth Gram*, vor gode kammerat fra barndommens dage, hvis far – gartner Gram – gennem mange år havde sit virke ved »Ankerhus«. Ingeniør *Harald Thommesen*, som var med, da seminariebygningen blev opført og hvis slægt hørte med til fru Lauridsens vennekreds fra ungdomsårene i Levring. *Magdalene Freuchen*, en af Mor Magdas kusiner fra »Grønvang« i Vejen, som i en årrække var ministeriets tilsynsførende med husholdningsskolerne.

Det hører til glæderne, når vi på skolen erfarer om tidligere elevers lyst til at komme ud og prøve kræfterne på

det huslige område. Nogle vover sig ikke så langt hjemmefra, andre søger ud til fremmede lande, ja, sommetider over Atlanten. Vi hører af og til derom, nu og da har vi oven i købet læst om dem i et eller andet blad, og det er morsomt at høre, hvordan de klarer skærene. Vi siger tak for hilsener, der på en eller anden vis er nået hertil – et stort og godt vinterhold er nu rykket ind i deres sted.

Margaret Lauridsen.

---

*Et sekel ruller hastigt rundt,
et stjernesked forbi,
mens hjerter mødes et sekund
på evighedens sti.*

Brevet

Kære – ja, hvilket navn skal vi nævne? Mange, mange glider frem fra de gode dage. Nu er de borte, hver på sin vej ud over det danske land. Men også fra fjerne steder stiger skikkelser frem. Tågeskikkelser fra svundne tider. Alle har de været med i kredsen, har sunget, arbejdet og været glade. Fra Afrika, Sydslesvig, Amerika, Canada, Norge. Et stort fællesskab i glæde, oplevelse og tro.

Er dette lykkelige fællesskab opløst? Nej, skæbnen skiller ven fra ven, men fælles glæde og oplevelse vil leve videre, mens hver græner på sin vej. Vil leve videre i taknemlige hjerter. Det er godt at være glad for mennesker i den korte tid, vi er til.

Dette er et lille stykke af brevet, som ikke er blevet skrevet til – ja, navnene glider atter forbi. Nogle ser vi ikke mere. Mange ville vi så gerne nå, men – tak for breve og hilsener og for al villig hjælpsomhed og godt vennelag i den svundne tid.

Johanne og Søren Anton Lundgaard.

Teknikken — vor tids husalf!

Det er en altfor velkendt sag, at det bliver vanskeligere og vanskeligere at skaffe huslig medhjælp. Problemet er vel nok størst på landet, hvor det for mange husmødre, der skal passe hus og børn og helst hjælpe til i bedriften, er en alvorlig belastning. Men også i mange ikke-landbohjem, hvor der er brug for huslig medhjælp, har man i de seneste år mærket, hvor svært det bliver at skaffe sådan hjælp.

Her på skolen har vi da også mærket til dette problem — det har i det forløbne år været umuligt at skaffe fornøden pighjælp til såvel Regensen som Seminariet, og man har derfor været henvist til konehjælp i vid udstrækning.

Hvor bliver pigerne af? Og hvad kan der gøres?

Til det første spørgsmål er svaret jo ikke så svært at finde. Selv om der naturligvis er flere grunde, så tror jeg, man kan sige, at de 2 væsentligste er: for det første den *forlængede skolegang*, hvad enten det nu er 8–9–10 skoleår eller real- og gymnasieskolen, der optager tiden, og for det anden *ønsket om en uddannelse*.

Skal den unge pige gå i skole til 17–19 års alderen, er den tid, der kan blive tilovers til husligt arbejde, *inden* uddannelsen skal påbegyndes, jo selvsagt af meget kort varighed, og for mange bliver der overhovedet ikke tale om en »plads i huset« — desværre kun for dem selv og den mand, de senere får. Hvad der kan gøres ved problemet, er straks noget vanskeligere at svare på. Såfremt de ovenfor nævnte grunde til pigernes frafald er rigtige, tror jeg personligt ikke, der kan ændres noget ved situationen. Ingen forældre vil formene deres datter en god skolegang og langt mindre en god uddannelse i et eller andet erhverv, alt efter lyst og evner. Og altså, såfremt datteren ikke lige akkurat vælger at blive husholdningslærerinde, hvor hun jo skal eet år i huset — ja, så bliver der ikke mange, der tager den tårn.

Det var iøvrigt også meget morsomt at høre dette problem berørt ved et af de »vælgermøder«, der forud for folketingsvalget blev afholdt her på skolen. De politiske partiers kandidater var ikke mundlamme, men stillede overfor spørgsmålet: »Hvad vil De gøre for at skaffe hushjælp på landet?«, blev der kun givet undvigende svar og forblommede løsnin-ger. Nej, vi må nok se kendsgerningerne i øjnene, at »De, der kan malke og spille klaver, de bliver færre og færre.« (Nis Petersen).

At det ikke er noget særligt dansk problem, men snarere et internationalt, får man et stærkt indtryk af ved at læse om en undersøgelse, der er foretaget i Østrig for at belyse *landhusmødrenes arbejdsbelastning*.

Man er her gået meget grundigt til værks ved gennem ca. 1400 spørgeskemaer at foretage en analyse af hele arbejdsproblemet for landhusmoderen, og undersøgelsens konklusioner var for det første, at der måtte ske en aflastning for udearbejde, og for det andet, at den manglende huslige medhjælp i stigende grad må erstattes med, hvad man i rapporten kalder *en forøget teknisering*.

Vi er ikke ene om problemet med fremtidens husalf, der kommer til at hedde »Teknika«. Vort store problem er jo blot det, at få hende til at gøre sit arbejde tilfredsstillende. Og det er ikke så helt let, idet den gode pige »Teknika« i virkeligheden er en variabel størrelse, sammensat af mange enheder, der hver for sig må være rigtigt udformede og anbragt i den rette rækkefølge.

Hvis mine læsere kan følge mig i dette tekniske blomstersprog, så vil man forstå, at det jeg anser for det vigtigste i denne sag er følgende:

1. Hvordan finde de bedst egnede hjælpemidler til husmoderens aflastning og
2. I hvilken rækkefølge skal disse hjælpemidler anskaffes, og sidst, men ikke mindst
3. Hvordan får man bedst indarbejdet brugen af hjælpemidlerne?

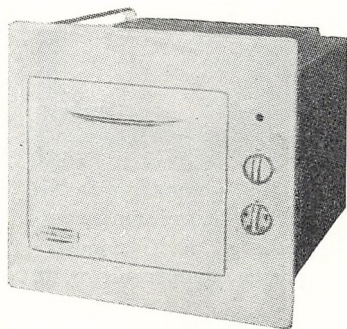
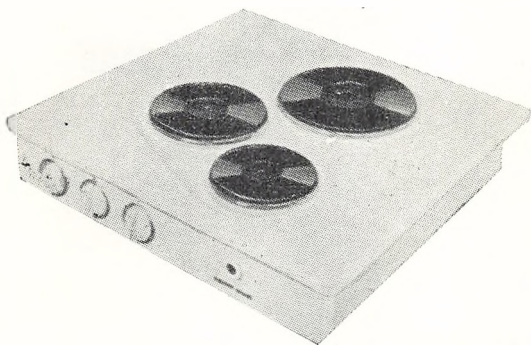
De bedst egnede hjælpemidler

For at løse dette problem må der foretages undersøgelser og afprøvninger, og disse må sammenholdes med de erfaringer, man når til i praksis. Det kan imidlertid være svært at følge med i udviklingen og alle de nye ting, der nu vælter ind over vort land fra såvel »de seks« som »de syv« skulle gerne afprøves, inden de bliver sendt i tjeneste, men dette er ikke gennemførligt med den praksis, vi har for afprøvninger på husholdningsrådet og andre steder.

Tiden var måske inde til, at man oprettede en særlig afdeling for sådanne *nyhedsprøver* — helt uafhængig af de virkelige forsøgsarbejder, som vi slet ikke kan undvære — og kun omfattende det pågældende apparats *praktiske anvendelighed*.

Vi arbejder her med et par sådanne problemer for øjeblikket. Det ene drejer sig om den elektriske *indbygningsovn*.

I det nye elementkøkken, der er indrettet i portrummet, har vi anbragt en sådan ovn, hvis væsentligste fordel er, at man får en behagelig arbejds højde og mulighed for at anbringe ovnen uafhængig af komfuret. Der er imidlertid problemer med *aftrækket* fra en sådan ovn, idet em og os trænger op over den ved stegning, og spørgsmålet er så, hvordan det går med skabet ovenover. Endnu har vi ikke erfaring nok til at udtale os, men det kommer senere.

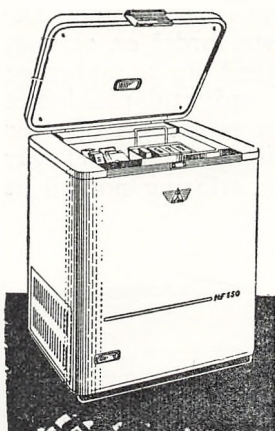
Indbygningsovn og 3 pladers komfurelement. Ved anvendelse af disse, kan ovn og komfur adskilles og ovnen anbringes i god arbejds højde

Det andet drejer sig om de *små håndpiskere*, eller håndmixere som de kaldes. De er i det sidste års tid blevet opreklameret og solgt i ret stor udstrækning, og der er ingen tvivl om, at de i visse typer husholdninger kan have deres berettigelse, men det var rart, om der kunne foranstalles en praktisk prøve, hvor deres egnethed til piskning, røring og eventuel æltning blev sammenlignet med de bestående apparaters. Vi kan konstatere, at de fabrikater, der er fremme på markedet, ikke er lige velegnede.

Det er dejligt, når der kommer en rapport ind ad døren med resultater, der kan omsættes i undervisning og vejledning, og det har vi virkelig opnået i flere tilfælde i dette år. Beretningerne om afprøvning af støv-

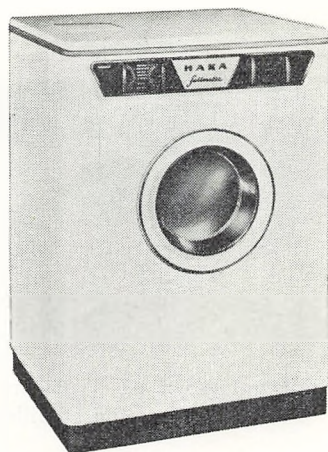
Elektrisk håndpisker beregnet til såvel skål som gryde. Pris 140 kr.

150 l hjemmefryser. Nu ved vi besked om strømforbrug, nedfrysningskapacitet, temperatur m. m.

Vi må også passe på at udnytte de erfaringer, man høster i andre lande, og i den forbindelse må nævnes norske undersøgelser: »Klesvask« af Chr. Jagmann, Statens Forsøksverksamhet i Husstell, der omhandler vaskemaskinernes anvendelighed og en beregning af vasketøjmængden, samt en svensk undersøgelse foretaget af Konsumentinstitutet over tidsforbrug og omkostninger ved anvendelse af forskellige vaskemaskiner. Begge undersøgelser peger tydeligt hen imod *tromlevaskemaskinen* som fremtidens vaskemaskine, med eller uden automatik, alt efter prisudvikling og købeevne. Også herhjemme går udviklingen i samme retning på dette område, og såfremt automatiske tromlemaskiner kommer ud for et prisfald, kan vi vente, at de vil blive meget almindelige.

sugere og hjemmefrysere er vel de væsentligste, og de har givet virkelig grundlæggende viden, der forhåbentlig må komme mange hjem tilgode. Men resultaterne skal bearbejdes og bringes videre — og her har skolerne og konsulenterne en stor opgave at løse.

Automatisk tromlevaskemaskine. Blicher den fremtidens vaskemaskine? Den koster i dag ca. 2900 kr.

Anskaffelsernes rækkefølge

Hele problemet med »tekniseringens« planlægning optager jo mange, både private og de, der er vejledere.

Den førømtalte østrigske undersøgelser behandler også dette problem, idet man »klassificerede« de enkelte tekniske

forbedringer, gav dem points efter den værdi, man mener, de har som aflastning for landhusmoderen, og denne pointskala ser således ud:

Elektrisk- eller gaskomfur	150	points
Centralvarme og varmtvandsbeholder ...	130	»
Hjemmefryser	100	»
Vaskemaskine	60	»
Køleskab	50	»
Arbejdsbesparende gulvmateriale.....	50	»
Støvsuger	20	»

Nu er Østrig jo ikke Danmark, men alligevel kan denne skala have en vis interesse. Selve boligens udformning, f. eks. køkkenets betydning, er ikke medtaget i de østrigske undersøgelser, men der er ingen tvivl om, at et velindrettet køkken giver en betydelig arbejdsbesparelse.

At man i Østrig har hjemmefryseren så højt oppe i skalaen kan måske skyldes afstandsproblemer samt det forhold, at man ikke der har så mange fællesfryserier, som tilfældet er her i landet. Det er jo først i de senere år, at hjemmefryseren har fået almen interesse, og den anskaffes særlig på bekostning af de helt store fællesfryserier med betjening og deraf følgende begrænsede åbningstider.

Det undrer vel tillige, at støvsugeren optræder allernederst i den østrigske skala, men det beror antagelig på andre møbelvaner, altså ikke så mange tæpper og polstrede møbler, der medfører større behov for en støvsuger.

Iøvrigt kan man om dette problem sige, at det er så vigtigt, at det fortjener de bevilgende myndigheders bevågenhed, og her tænker jeg i første omgang på tilbunds gående undersøgelser af husholdningernes arbejdsproblemer, både med hensyntagen til de tekniske og økonomiske forhold. Sådanne undersøgelser er gennemført for andre erhvervs vedkommende, og vi har set gennem »Stuehusundersøgelsen« og »Frekvensundersøgelserne« at man her kan hente værdifulde oplysninger, og sådant arbejde bør derfor fortsættes og udvides.

Hvordan får vi indarbejdet den rette brug af teknikken?

Det er en given ting, at jo mere udbredelse de tekniske hjælpemidler får, jo mere fortrolig bliver man i almindelighed med brugen af dem — men der er langt endnu. Husholdningsskolerne gør hvad de kan på dette område, og her har demonstrationslokalerne været en vældig løftestang, men man må blot erkende, at det timetal, der er afsat hertil, ikke til-

lader, at elever får *rutine*, men forhåbentlig et vist kendskab, der kan give fortrolighed.

Men det er jo kun en lille flok, der kommer på husholdningsskolerne, og derfor har man også fra flere sider forsøgt at få såvel husmødre som elever i ungdoms- og aftenskolerne til at komme til kursus i demonstrationslokalerne, således at så mange som muligt kan få lejlighed til at stifte bekendtskab med fremtidens husalf »Teknika«.

Gustav Nedergaard.

Den 3-årige husholdningslærerindeuddannelse

I henhold til undervisningsministeriets bekendtgørelse af 28. oktober 1960 skal husholdningslærerindeuddannelsen ved de danske husholdningsseminarier være 3-årig fra 1962. Da den 2-årige uddannelse blev sat i kraft i 1922, har den altså eksisteret i netop 40 år, og selv om der i denne periode er ændret adskilligt indenfor rammerne, så er der vel næppe nogen, som ønsker den bibeholdt. Udviklingen er simpelthen løbet fra den, og man hilser overall indenfor husholdningsundervisningen og oplysningsarbejdet med glæde den 3-årige uddannelse velkommen.

De væsentligste forbedringer den 3-årige uddannelse medfører er flg.:

A. En moderat skærpelse af optagelsesbetingelserne, idet aspiranter, der ikke i mellem- eller realskolen eller gennem tilsvarende skoleuddannelse har erhvervet sig de nødvendige forkundskaber, herefter skal bestå en optagelsesprøve ikke blot i skriftlig regning og skriftlig dansk, men også i skriftlig matematik, mundtlig fysik og mundtlig engelsk.

Del vil sikkert blive nødvendigt at oprette særlige forberedelseskursus til prøven, og planer herom er allerede i gang.

B. Obligatorisk undervisning i nogle fag, som nu er frivillige for seminarierne: zoologi, tekstil- og beklædningslære, materialelære, redskabs- og maskinlære, familiekundskab og sociologi.

C. Mere tid, men ikke væsentlig større timetal til de allerede nu omfattede fag som kemi, biokemi, kostlære, næringsmiddellære og de forskellige praktiske fag.

- D. Mere tid såvel som større timetal i først og fremmest de pædagogiske fag, såvel de teoretiske som de praktiske, hvorved husholdningslærerindernes pædagogiske uddannelse kommer på højde med folkeskolelærerindernes, men også i fag som hjemmets økonomi, boliglære, arbejds lære, fysik og de ovenfor nævnte tekniske fag.
- E. Afskaffelse af eksamen i en række fag, men til gengæld indførelse af årskarakter i nogle og standpunktskarakter i andre fag. I denne forbindelse tillige afskaffelsen af en hovedkarakter og indførelse af en faggruppekarakter, hvori ikke blot eksamenskarakterer, men også års- og standpunktskarakterer indregnes.
- F. Mere tid for eleverne til at udføre selvstændige arbejder, til at forberede sig og til at fordybe sig i enkelte sider af fagene.
- G. En spredning af eksamensprøverne, som finder sted ved afslutningen af undervisningen i det enkelte fag, hvorved en rationel tilrettelæggelse af studiet med sammenkædning af fagene i den naturlige rækkefølge bliver mulig.
- H. Bedre muligheder for den enkelte lærer til en fordybelse i særlig vigtige sider af hendes (hans) fag ved lettelsen af eksamens- og lidspressel.
- I. Og som følge heraf naturligvis større sikkerhed, selvstændighed og modenhed hos den nyuddannede lærerinde. Og tilsvarende forbedrede chancer i konkurrencen på arbejdsmarkedet.

Her på Ankerhus har vi kun godt og vel 1 år til at forberede og tilrettelægge den 3-årige uddannelse. Det bliver en travlt tid. Ikke blot skal rammerne udvides og moderniseres, men der skal skaffes nye lærerkræfter, de nuværende lærerkræfter skal dels gennemarbejde læseplanerne, dels søge supplerende uddannelse, forberedelseskursus til oplagelsesprøven skal organiseres, skoleplanen skal omarbejdes, økonomien skal indstilles på de nye forhold og seminariets hele organisation underkastes en grundig revision. Men vi går til arbejdet med tillid til fremtiden og godt humør.

Folmer Dam.

Husholdningslærerinde på Lofoten

Af Else Højgaard

Hvordan jeg egentlig fandt på at rejse helt derop til midnatssolens land, nord for polarcirklen, er der mange, som har spurgt mig om, og det, som egentlig var årsagen, var ret og slet en udlængsel efter at se noget nyt og fremmed. Jeg blev færdig på seminariet i marts og skulle nu ud og prøve at stå på egne ben, og jeg var klar over, at det sikkert ville blive en stor overgang, hvor så siden man kom hen. Jeg så annoncen om stillingen på Lofoten i »Norsk Lysningsblad«, søgte den og fik den. Skolen skulle begynde til maj, så jeg rejste nordpå sidst i april.

Turen derop var en oplevelse for sig selv. Jeg rejste med tog op gennem Sverige og over grænsen ved Kiruna ind til Narvik. Fra Narvik skulle jeg med båd ud til Lofoten. Rejsen tog 4 døgn!

Lofoten er navnet på en øgruppe i Nordhavet og ligger i en længde af 196 km mod sydvest udfor Vestfjorden. Det første, man ser, er den berømte, spidsågede fjælldrække med navnet »Lofotvægen«. Den var før i tiden et vigtigt sømærke for fiskerne. På grund af de mange skær og skarpe fjeldsider er det et meget farefuldt sted for sejladsen.

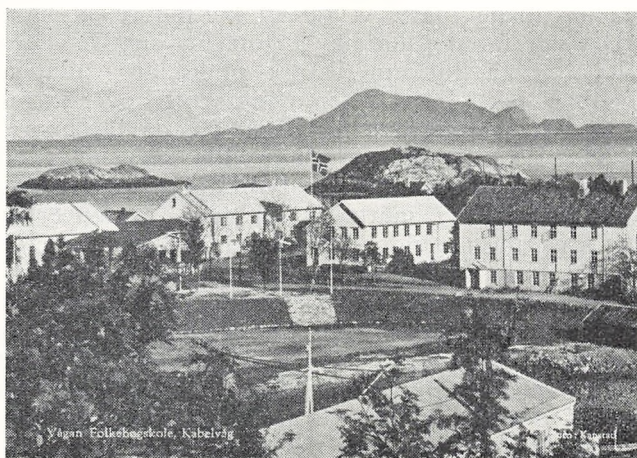
På øerne er der udpræget havklima med forholdsvis mild vinter på grund af Golfstrømmen, men landet er udsat for farlige kastevinde og storme, særlig om efteråret og vinteren; derfor er mange af husene tøjret fast med svære stålwirer.

Dyrket jord findes næsten ikke, men hvor der er lidt, dyrkes poteter og grønfoder. Alskens søfugle holder til i fuglefjelde, så æg og dun giver beboerne en vis indtægt. Ellers er det fiskeriet, befolkningen lever af. I februar-april strømmer en mængde fiskere sammen, og i disse måneder foregår Norges største fiskeri af sej og torsk.

Fisken bliver hængt op på stillads og vindtørret indtil Skt. Hans. Da skal den være helt tør, ellers er det dårlig fisk. Den tages nu ned og sorteres meget nøje efter størrelse og kvalitet, presses sammen i baller og eksporteres til Italien, Spanien og Afrika – Afrika får den dårligste og mindste kvalitet.

Beboerne er et meget roligt og hyggeligt folkefærd og meget nøjsomme. De forstår at tage en dag ad gangen, og det, som ikke nås i dag, det nås nok i morgen – det er deres valgssprog. Husene er meget lave træhytter, ofte med græstørv på taget. Det er ikke nær alle steder, der er indlagt lys og vand. Som brændsel bruges endnu ofte tørv. Vandet er så blødt, at sæben skummer øjeblikkelig. Det er en stor fordel, men så er der til gengæld så meget jern i vandet, at det kan være en plage.

Husmoderskolen ligger i fiskerlejet Kabelvåg, et strandsted med ca. 1000 indbyggere. Skolen er ganske ny, 4 år gl., men er egentlig folkehøjskole, og husmoderskolen lejer lokalerne

der om sommeren. Der var 25 elever og 3 lærerinder samt bestyrerinden, som ledede undervisningen.

Selve undervisningen er ikke så fremmedartet, som man kunne tro. Der var de sædvanlige teorifag – jeg havde helse-lære, økonomi og redskabslære – og så var der praktisk arbejde, fordelt på to køkkener, hvoraf jeg havde det ene og skulle stå for bagning og frokost, samt slagting og konservering. Jeg måtte tildels selv bestemme undervisningen, og derfor blev der en hel del dansk bagværk og frokostretter, men de sædvanlige norske retter kunne jeg ikke slippe for. Der bruges ikke syrnet rugbrød, som vi er vant til, men alm. grovt gærbrød. Hvedebrød bruges ikke til daglig. I stedet må der bages fladbrød, for det skal findes på ethvert middagsbord ligesom salt og peber. Af specielt bagværk kan nævnes vafler, lefse,

potetkage, goro og krumkage, som alle er alm. bagværk i Norge.

En af de første dage på skolen kom der bestilling på kransekage til en konfirmation. Jeg syntes, det var tidligt at skulle lære eleverne kransekagebagning, men det var sædvane, at skolen tog imod bestilling af bagværk til private.

Da det i maj var umuligt at få grønsager, skulle vi, så snart frosten tillod det, have lidt plantet. Der hørte nemlig et lille stykke jord til skolen, og det måtte vi dyrke. Vi satte en hel del blom-, grøn- og hvidkål, og eftersom tiden gik, tegnede høsten vældig fint. Jeg må her fortælle, at sommeren 1960 var helt enestående – det var 30 år siden man havde oplevet en tilsvarende. Skolen holdt 1 uges sommerferie, og da vi kom tilbage måtte vi bittert konstatere, at haven *var* høstet. Det var fårene, der havde forsynet sig. Det eneste, de havde levnet, var lidt amerikansk pluksalat – den smagte dem åbenbart ikke. Jeg var temmelig skuffet over *det* resultat, men sådant må man være forberedt på, da fårene går løse overalt. Så vi var glade, da den vilde kørvæl begyndte at florere, den fik stor kulinarisk betydning, og senere kom der lidt rabarber, som vi måtte ty til, selv om den er mindre værdifuld ernæringsmæssigt – her kom den til ære og værdighed. Der er intet stort udvalg af grøntsager, selv i butikkerne. Da de endelig kom frem, var det 3die kvalitet til prima pris, f. eks. gulerødder kostede 3 kr. pr. kg. Så det var ikke helt let at servere lidt råkost hver dag. Af størst betydning er kartofler (poteter) og kålrabi. Af frugt importeres æbler og appelsiner – der var et eneste frugttræ på skolens grund, men skønt sommeren var god, bar det ingen frugt. Sidst på sommeren kom tyttebær- og blåbærhøsten, og vi var en hel dag ude for at skaffe lidt vinterforråd. Desuden plukkede vi et lille gult bær, som ligner hindbær, men med en højst ejendommelig smag. Det hedder multebær og regnes for en meget fin frugt, som koster helt op til 20 kr. kiloet.

Den daglige kost bestod nok så meget af fisk, fersk, saltet og røget, eller tørret. Det er særlig sej, torsk, rødfisk og kveite, der bruges, men også regbueørred og laks. Af kød bruges ofte hvalkød, fårekød og kalvekød, men meget lidt svinekød, det sidste mest til festbrug. Vi slagtede selv okse og gris, og det gav meget arbejde, da vi ikke havde fryseri, så alt måtte saltes, røges eller henkoges. Udviklingen ligger her nok så langt tilbage. Mælk købes endnu i løsmål, og den er desværre ofte dårlig og flere dage gammel. Det skyldes de lange og vanskelige transporter – mange steder har man endnu kun

søvejen. Beboerne lever af en meget ensidig kost, især kaffe med hg. sukker, brød, saltet fisk og grød. Det ses tydeligt på tænderne; flere af de unge piger havde allerede protese, og mange havde meget dårlige tænder. Det var desværre heller ikke ualmindeligt at høre om tilfælde af skørbug. Men man måtte indrømme, at det slet ikke er så helt let en sag at skaffe sig så stor variation i kosten som ønskeligt, for det var sådan, når man gik i butikken, at man måtte købe det, som de havde og ikke det, man ønskede. Her måtte vi spørge, hvad vi kunne få i dag, og så håbe, der var noget, vi kunne bruge. Varerne var heller ikke prima, man måtte ofte regne med stort svind.

Selv om det ikke altid var lige lette opgaver, jeg kom ud for, fik tiden alt for snart ende, og jeg kunne have stor lyst til at rejse derop igen. Da der kun er et kursus om året, er der elever nok, men det er ofte vanskeligt at få lærerinder, så skulle der være nogen, som kunne tænke sig en tur nordover, kan de trøstigt søge en stilling der. Dette ophold blev for mig lærerigt og uforglemmeligt. Jeg kan passende slutte med et par vers fra sangen om Nordland.

Fram på vetteren stundom han tænkte:
Gjev eg var i et varmere land!
Men når vårsol i bakkerne blinkte
fik han hug til sin heimlige strand.

Og når lierne grønka som hagar,
når det lover av blomor på strå,
og når nætter er ljose som dagar,
kan han ingen stad venare sjå.

En fællesnordisk, akademisk husholdningsuddannelse

Ved det VIII nordiske undervisningsmøde i Oslo i februar 1959 vedtoges det at nedsætte et fællesudvalg bestående af 2 repræsentanter fra hvert af de nordiske lande med udarbejdelsen af konkrete forslag til etablering af en fællesnordisk, akademisk husholdningsuddannelse som eneste opgave.

Udvalget, hvis formand er ekspeditionschef *Leif J. Wilhelmsen* fra Norge, og hvori Danmark er repræsenteret ved Undervisningsministeriets kommitterede i skolesager, fru *E. Thorkild-Hansen* og forstanderen for Specialkurser i Husholdning ved Århus Universitet, professor *F. Schønheider*, har i dette efterår afgivet betænkning. Denne er i hovedsagen enstemmig, men de danske medlemmer af udvalget har dog på nogle punkter indtaget et særstandpunkt. Der er imidlertid enighed om flg.:

1. Der bør snarest muligt etableres en fællesnordisk, akademisk husholdningsuddannelse, der tilrettelægges og administreres af et nordisk styre, som oprettes mæd dette formål for øje.
2. Uddannelsen bør oprettes med 4 linjer, nemlig:
  - a. Ernæringslinjen, som tænkes oprettet ved Oslo Universitet.
  - b. Husholdningstekniklinjen, hvis placering står hen.
  - c. Tekstillærelinjen, der tænkes henlagt til Chalmers Tekniske højskole i Gøteborg.
  - d. Økonomilinjén, som tænkes oprettet ved Århus Universitet.Senere tænkes også en familiekundskabs-pædagogisk linje oprettet.
3. Uddannelsen afsluttes med en husholdningsvidenskabelig kandidat-eksamen. Titlen husholdningsvidenskabelig kandidat skal dog kun tildeles eksaminander, som tillige er husholdnings- eller skolekøkkenlærereinder.
4. For optagelse kræves *kun* studentereksamen, *ikke* tillige en husholdningspædagogisk eller praktisk uddannelse. Udvalgets danske mindretal ønsker dog, at elever med en husholdningspædagogisk uddannelse skal have fortrinsret til studiet, og hele udvalget fremhæver sådan uddannelse som en fordel, men mener, at den lige så vel kan tages efter som før den videnskabelige uddannelse, at anden husholdningsuddannelse kan være lige så værdifuld, og at den videnskabelige uddannelse i adskillige tilfælde vil kunne bruges på områder, hvor en husholdningsuddannelse er ligegyldig.
5. Uddannelsens varighed bør være $2\frac{1}{2}$ -4 år (5-8 semestre) alt efter den enkelte linjes særlige karakter og behov.
6. Dele af uddannelsen skal kunne tages ved enhver nordisk højere læreanstalt, som af styret godkendes dertil. (Hermed tænkes særligt på grundfag som fysik, kemi og matematik).
7. Udvalgets flertal foreslår, at den for hver linje *specielle* uddannelse kun skal kunne oprettes ved een læreanstalt. Det danske mindretal finder ikke denne bestemmelse ønskelig.
8. Styret (bestyrelsen) foreslås sammensat af 2 af de respektive regeringer udnævnte personer fra Danmark, Finland, Norge og Sverige samt 1 repræsentant fra Island. Formanden skal kunne vælges udenfor denne kreds.

Betænkningen stiller altså forslag om oprettelse af en »immateriel husholdningshøjskole«, hvis studerende er spredt ved universiteter o. a. højere læreanstalter i Skandinavien. Udvalget har således forladt det i betænkningen af 1956 stillede forslag om en virkelig husholdningshøjskole med egne bygninger og lærerkræfter og placeret kun eet sted i Norden. Udvalgets danske mindretal vil stadig foretrække denne sidste løsning, men erkender, at den immaterielle højskole lettere lader sig etablere og er enig med flertallet i, at vekselvirkningen til og fra andre videnskabelige uddannelser herved får bedre muligheder. Betegnelsen »fællesnordisk husholdningshøjskole« ønskes dog bibeholdt med begrundelse i det fælles styre og de fælles adgangsmuligheder.

Udvalgets flertal anslår de årlige udgifter til styrets virksomhed til ca. 100.000 kr. De ret detaljeret skitserede studieplaner for de enkelte linjer anslår de årlige udgifter ved hver af disse til mellem 125.000 og 250.000 kr. Udvalgets flertal foreslår udgifterne fordelt mellem de deltagende lande efter et eller andet system, medens udvalgets danske mindretal foreslår, at dette kun skal gælde styret, medens udgifterne ved uddannelse på den enkelte linje afholdes af det land, hvortil denne er henlagt.

Betænkningen er allerede nu af de enkelte landes undervisningsministerier sendt til udtalelse hos de interesserede organisationer og institutioner, deriblandt også de husholdningspædagogiske foreninger og deres nordiske sammenslutning. Det er vistnok tanken, at en på grundlag af betænkningen og resultatet af høringen fuldt udarbejdet plan skal forelægges Nordisk Råd allerede i februar 1961, og man håber, at planen her vedtages og sættes i kraft, så styrets medlemmer umiddelbart derefter kan udpeges af de respektive regeringer. Før selve uddannelsen kan påbegyndes, vil det dog sikkert være nødvendigt at lade sagkyndige udvalg udarbejde egentlige læseplaner for de enkelte linjer, og man må fra husholdningsundervisningens side have rimeligt krav på repræsentation i disse udvalg.

Der er grund til at være de danske repræsentanter i det fælles-nordiske udvalg taknemlige for den faste holdning, de har indtaget på områder, der er af vital betydning for husholdningsundervisningen, og som de har givet udtryk for gennem mindretals-forslag i selve betænkningen.

Folmer Dam.

En oktobertur i det nordøstlige hjørne af vort skønne land

Over Fyn til hotel Australia i Vejle. Vejle by i stærk aftenbelysning, sydlandsk smuk som på en bjergskråning set bl. a. fra byens husholdningsskole.

Næste morgen på vej mod Struer passeredes Jellingehøjene og runestenene. Disse gamle minder kan ikke passeres uden at tankerne sættes i sving om opbudet – hvordan har mon det set ud ved slig en gravsætning.

Turen gik videre til kunstnerhjemmet i Brande, måske et fremtidens »Louisiana«. I nærheden sås det dejligste søbad, fremkommet ved inddæmning af Skjern aa.

Så passeredes Herning og Holstebro på vej til et 2-dages møde på Struer Husholdningsskole. Frk. Lauridsen og jeg ville se Vestervig kirke, Aggertangen, Svinkløv og Fosdalen.

Kører vi gennem hovedgaden i Vestervig, ses kirken højt hævet over landskabet, skarpt tegnet i et svagt solstrejf, betagende i sin storhed. Man kan igen falde i tanker om Vestervig kirkes historie og får lyst til at studere skrifter og bøger herom, om dens stormægtighed som bispe-sæde før Børglum.

Sagnet om liden Kirsten og prins Buris er jo velkendt. Endnu siges mangan ung brud efter vielsen i kirken at afgive sin brudebuket på liden Kirstens gravsten.

Fra Vestervig til Agger er et herligt landskab, og udsigten over Vesterhavet var, hvad en Vendelbo længe havde hungret efter. Voldsomt, kraftigt og forfriskende – ikke som det milde, bløde Østerhav.

Lige indenfor den yderste klitrække kunne man køre gennem yndefulde kratkove og passerede bl. a. 3 små søer.

Omegnen er rig på kæmpehøje – har ikke set disse så talrige noget andet sted i Danmark.

Det føltes godt at indlogere sig på det gamle hotel »Aalborg« i I. P. Jacobsens by, Thisted, hvor månen belyste fjorden udenfor vore vinduer.

Dagen derpå drak vi formiddagskaffe i Vangså ved Klitmøller hos Lillian Eliasson og gemal, der ferierer her ved det dejlige hav i eget hus.

Klitterne her minder om store, stivnede, sandbestrøede bølger – og så er her dog en rig flora af klokkelyng, dværgpil og den sjældne blå ensian.

Her må jeg fortælle, at min bedstefar i sin tid, før banernes tilblivelse, kørte postkørsel fra Nørresundby til Thisted og antagelig har »bedet« på det samme gl. hotel ved fjorden, som vi boede på. Og han har sikkert, som også vi gjorde det nu, spist gule ærter med flæsk og æbleskiver på Fjerritslev kro, når han rastede på den 125 km lange vej mellem de to byer.

Når vi nu kører her ad fine bilveje, måtte jeg stadig tænke på, hvordan mon vejene her så ud, da bedstefar befør dem med den tids tunge vogne og svære heste?

Vi drejer nu mod nord til det for os så naturskønne beskrevne Svinkløv, men naturfænomenet *kan* simpelthen ikke beskrives, det må opleves.

Kan en fortidsjætte have skåret kløften ind i landet, da det opstod i tidernes morgen? – måske til læ for Jammerbugtens mange stridende sømænd.

Rejs derop, drøm og »phantasér«. – Få km herfra nåede vi *Fosdalen* – en fos gennem dalen. Her var det svært at løsrive sig fra. I strålende »først-i-oktober« sol nød vi den lange, skønne dal med træernes silhuetter på den store kløfts sider, yndefulde sommerhuse og badehoteller.

Som slut på turen så vi den gamle borg »Kokkedal« omgivet af voldgrave, godt restaureret og nu et drengchjem. Og »Bratskov«, også en rest af fortids storhed, hvor Nationalmuseet nu bekoster oprensning af voldgravene.

En fryd at se egnens vældige plantager og hvad der gøres for at afvande og udvinde agerjord fra de sumpede limfjordsegne.

Mottoet »Kend dit Land« er bl. a. vor nye Anglias mål og

A. Eriksens.

Anna Torpegaard 11. novbr. 1878—8. novbr. 1960

Navnet *Torpegaard* har for mange Ankerhusere — også fra det daværende forskoleseminarium — en egen klang, fremmaner minder fra en Ankerhustid, hvor *Torpegaard* var et søgt midtpunkt, hvor alle, der trængte til en kaffelår, en hyggelig passiar eller en håndsrækning på en eller anden måde, tyede hen.

Torpegaard var chef i køkkenregionerne på Gl. Ankerhus — megen god mad og mængder af siglebrød og store kringler blev bagt i den store ovn dér. Når besøgene hos hende i køkkenet blev for langvarige, lukkede hun lige så stille vinduerne op til gennemtræk, og så forsvandt man som fluer. Hvem husker ikke historien om Karin Eliasson som lille pige sidende på trappen med kalten i favnen og sigende: »Lille mis, er du så ked af det, så gå ned til Toppenborg!« — Frk. *Torpegaard* kom til Ankerhus som elev i 1913 og blev derefter i en årrække en rigtig skolehusmor — hjældsom, venlig og trofast i sit arbejde. Man mindes hende stadig på Ankerhus, også indenfor familiekredsen her, med en varm følelse i hjertet.

M. L.

Noter og nyt

Hovedvejsstrækningen fra Søskenen til forbi Ankerhus er nu færdigbygget og ligger om aftenen med sine fire kørebaner i flot neon-belysning og sin stadige strøm af biler som et levende vidnesbyrd om den store verden uden for skolens lille. Kongebrolindenes hygge forsvandt med dem, men det dejlige udsyn over søerne og vejens smukke kurve forbi Ankerhus er skønhedsmæssigt nok så værdifuld. Til sommer tages der fat på at udbygge vejen fra Regensen til Haugerup.

I sommerens løb fik vi installeret *oliefyr* i »Skovhytten« til glæde for både eleverne og *Nedergaards*, men nok mest for *Svend Olsen*, som vinder tid til haven og marken, der forøvrigt i år har bugnet af frugt og grønsager. For at få udnyttet så meget som muligt af denne overflod, har *Iste års* oprettet *frivillige arbejdsgrupper*, som på fire lørdag-eftermiddage her i efteråret har mostet og konserveret til den store guldmedalje, selv tjent et pænt lille honorar og forøget seminariets vinterforråd af let tilgængelig mad og drikke.

2det års har til brug ved undervisningen fået både en *båndoptager* og et nyt *lysbilledapparat* at more sig med. Og F. D. har fået sig en diktafon — til stor glæde for *Thea Rasmussen*, som derved kan aflastes for en stor del af korrespondancen og for duplikeringen af opgaver, sange o. l., der nu er overtaget af *Vagn Dam*.

Vor lærerinde i seminariekøkkenet, *Krista Laursen*, har nu endelig fået egen lejlighed på Peter Damsvej. Til gengæld er undervisningsassistenten flyttet ind på seminariets hovedbygning — så har man hende altid ved hånden!

Margaret Lauridsen fyldte 60 år straks efter nytår og blev hyldet med stor hjertelighed fra alle sider. Fru Eriksen erklærede, at hun på »hjemmefronten« betød mindst lige så meget som Dam på »udefronten«, og det var alle rørende enige med hende i. Ak ja, årene går. *Ole Dam* har taget realeksamen og skal i lære hos L.K. til februar. Fru *Sibberns Svend Arne* går i 2den G, men *Nedergaards Henrik* og *Kirsten* kan da heldigvis levere det morsomme småbørns-leben, der er af så stor værdi på en skole.

Thea Rasmussen, vor populære og uundværlige sekretær gav os en slem forskrækkelse, da hun midt i november pludselig måtte indlægges på sygehuset. Vi regner dog med, at behandlingen vil hjælpe, så hun efter juleferien igen kan tage fat på fuld kraft.

Øvelseskolepigerne er usædvanlig kvikke i år, så 2det års har hænderne fulde. De første må dog ikke finde de sidstes hverv altfor plagsomt, eftersom flere af dem tænker på at melde sig til den 3-årige.

25-års jubilæarerne blev i år inviteret til frokost for sig selv på Regensen elevmøde-lørdagen. Det blev en stor succes, der opmuntrer til gentagelse næste år. Det er så hyggeligt at se rigtig mange jubilæarer netop til elevmødet.

Inspektør ved Specialkurser i Husholdning ved Århus Universitet fru *Karen Harrekilde Petersen* (Ankerhus 26) blev den nye formand for Statens Husholdningsråd. Vi ønsker hende kræfter og lykke til at klare det vanskelige hverv, som sikkert fru Lauridsens inspirerende eksempel har opmuntret hende til at gå i lag med.

Hvad *fagbøger* angår, så er fru Lauridsens indskrivnings- og kostberegningssbog lige udkommet i ny og helt omarbejdet udgave. Også »Madens Råprodukter« og Rich. Ege: »Kortfattet Ernæringslære« er kommet i nye udgaver, og i duplikeret form foreligger — først og fremmest beregnet på 1ste års lærerindeelever, men også værdifuld for kursus for viderekomne — W. Hjarde: »Elementær kostlære«.

Sorø Husholdningsforening stiftedes for 40 år siden af Magdalene Lauridsen med det formål »at fremme økonomi, sparsommelighed og flid såvel i hjemmenes som i samfundets husholdning« og holdt den 20. februar en stor og meget smuk jubilæumsfest på »Postgården«, hvor bl. a. foreningens stifter mindedes med taknemlighed.

Den 3. maj havde *Sorø Husholdningsskole* — den første her i landet — bestået i 65 år. Dens nuværende forstander, *Elisabeth Vestergaard*, overtog den i 1916.

Seminiariets bestyrerinde gennem en årrække, *Marence Tarp*, fyldte 75 år den 15. januar og var genstand for megen hyldest. Hun er stadig i fuld vigør.

KURSUSDELTAGERE 1960

Husholdningslærerinder, dimitteret 26. marts 1960

- 1091 Magny Andersen, Nymosegård, Fårbæk, Karup, 105 ug ÷
1092 Kirsten Andreasen, Greve, Tåstrup, 88¹/₂ mg ÷
1093 Bodil Christensen, Tolstrup, Stenum, Brønderslev, 96 mg
1094 Hansine Christensen, Dreslette, Flemløse, 107²/₃ ug ÷
1095 Dorteia Gylling, Eskehøj, Pillemark, 103 mg +
1096 Else Margrethe Hansen, Nejs-Møllegård, Broager, 102¹/₂ mg +
1097 Else Marie Hansen, Søndergade 15, Kjellerup, 96 mg
1098 Inge Hansen, Christiansminde, Fraugde, Marslev, 104²/₃ mg +
1099 Ingrid Hansen, Glibstrup, Andst, 101 mg +
1100 Kirsten Hansen, Porthusvej 17, Svendborg, 93¹/₃ mg
1101 Ruth Hansen, Ølgård, Randers, 100 mg
1102 Inge Henriksen, Fuglse, Holeby, 94²/₃ mg
1103 Randi Horn, Amtmann Bredersgatan 29, Drammen, 86²/₃ mg
1104 Else Højgaard, Bülowsgade 23, Horsens, 93 mg ÷
1105 Jytte Jacobsen, Meistersvej 21, Næstved, 102¹/₃ mg +
1106 Birthe Grøn Jensen, »Tøpholmgård«, Ll. Lyngby, Skævinge, 100 mg
1107 Inge Jensen, Enggården, Midskov, Mesinge, 95 mg
1108 Sofie Jeppesen, Sandager Ellegård, Kværndrup, 103 mg +
1109 Karen Elvstrøm Jespersen, Jomfruhøjgård, Mørup,
Randbøl, 101¹/₃ mg +
1110 Dora Jonassen, St. Nørlund, Ejstrupholm, 101 mg +
1111 Ingeborg Kirkegaard, V. Skerninge, 94 mg
1112 Gertrud Koldkjær, Vester Kjeldgård, Fjerritslev, 101¹/₃ mg +
1113 Ingrid Kristiansen, Veringelund, Verninge 98 mg
1114 Gerda Larsen, Overgade 66, Odense, 88 mg ÷
1115 Bodil Larsen, Dalgas Avenue 57, Aarhus, 98¹/₃ mg
1116 Karen Ethelberg Laursen, Sjøllandsgade 119², Aarhus, 93 mg ÷
1117 Kathrine Laursen, Stadsborg, Auning, 102²/₃ mg +
1118 Edel Lindegaard-Hansen, Arkonagade 22, København V, 99¹/₃ mg +
1119 Britta Lindegaard, Sorø, 95¹/₃ mg
1120 Eleonora Miang, Skrudstrup mark, Skodborg, 90¹/₃ mg ÷
1121 Alice Nielsen, Syrenvej 7, Grenå, 88¹/₃ mg ÷
1122 Ellen Johanne Nielsen, Møllebakken 32, Hobro, 103 mg +
1123 Inger Margrethe Nielsen, Fiskebækvej 6, Ll. Værløse, 91¹/₃ mg ÷
1124 Ingrid Nielsen, Brendstrup Hovedgård, Aarhus, 97 mg
1125 Kamma Nielsen, Skalkendrup, Hjulby, 104¹/₃ mg +
1126 Elsa Nordbotten, Steinkjær, Norge, 96²/₃ mg
1127 Mona Olsen, Torvet 15, Køge, 85²/₃ mg ÷
1128 Ellen Ousen, Hauchsvej 21, Sorø, 87 mg ÷
1129 Emmy Pedersen, Nymindegab, Nr. Nebel, 97²/₃ mg
1130 Dorteia Pedersen, Skolegade, Møldrup, 91¹/₃ mg ÷
1131 Marie Petersen, Landlyst, Ø. Højst, 87 mg +
1132 Kathrine Meedom Poulsen, Løvig, Haderup, Skive, 101²/₃ mg +
1133 Elise Rossau, Vestergade 61, Strib, 94²/₃ mg
1134 Krista Sangild, »Tågholm«, Hjordkær, 101 ²/₃ mg +
1135 Erna Skovgård, Søholm, Aarsballe, Rønne, 83¹/₃ mg +
1136 Randi Stuang, Karasjok, Finmark, Norge, 87¹/₃ mg ÷
1137 Sinna-Stue Nielsen, Svejstrup Østergård, Lerbjerg, 95¹/₃ mg
1138 Anna Marie Sørensen, Kongelyset 82, Slagelse, 95²/₃ mg
1139 Annalise Thomsen, Slotsvænget 14, Slagelse, 91 mg ÷
1140 Ragnhild Vardenær-Brøten, Øvre Rendal, Norge, 102²/₃ mg +
1141 Lisbeth Ørum, Sønderbro 35, Aalborg, 99²/₃ mg
1142 Hanne Øther, Kordilgade 36, Kalundborg, 104 mg +

Elever bestået 1ste års eksamen

- 1202 Erna Krogh Andersen, Lindegård, Taulov
1203 Judith Andersen, Morsbøl, Grindsted
1204 Ruth Antonisen, Brandstrup. V. Tirsted
1205 Alice Bergen, Egebækvej 43, Holte
1206 Lis Bertelsen, Asylgade 5, Skive
1207 Karen Biehl, Ahlefeldtvej 21, Gråsten
1208 Birthe Mærsk Brodersen, Birkealle 8, Skærbæk
1209 Inger Christensen, Ingergård, Hylke
1210 Eli Christiansen, Brangstrup, Nr. Aaby
1211 Ulla Christoffersen, Syvej 15, Virum
1212 Ruth Nørgård Hald, Hassing
1213 Karen Hansen, Strandparken 14², Aarhus
1214 Lene Videbæk Hansen, Videbæksgård, Teestrup, Haslev
1215 Lis Ellehauge Hansen, Flakhøjgård, Menstrup, Hyllinge
1216 Anna Faurschou Hastrup, Kankbølle Vestergaard, Hjortshøj
1217 Elisabeth Heick, Bakkevej 3, Overlund, Viborg
1218 Kirsten Hesselund, Højmark, Kværndrup
1219 Grete Jensen, Strandgade 6, Lemvig
1220 Inger Marie Jensen, Aastrup, Pejrup
1221 Rita Jensen, Jørgensgade 1, Korsør
1222 Else Jeppesen, Skæring, Hjortshøj
1223 Kirsten Buch Jepsen, Gammelstrup, Tønning
1224 Hanne Jessen, Brydebollegård, Nakskov
1225 Inge Marie Johansen, Sogn kro, Løgumkloster
1226 Grethe Johansen, Elmely, Jyderup, Vig
1227 Birgit Johns, Skovholm mølle, Osager, Lejre
1228 Inger Jørgensen, Sommersted
1229 Edith Kling, Kestrup, Simmersted
1230 Ragna Kofoed, Tjørnebygård, Nexø
1231 Frida Koudal, Borre, Bjerringbro
1232 Ulla Larsen, Båring mark, Asperup
1233 Karen Munk, Hjørnegården, Kauslunde
1234 Else Nielsen, Hvolris, Møldrup
1235 Gunhild Nielsen, Engmosegård, Aashøj, Køge
1236 Ruth Hedensted Nielsen, Østerild
1237 Inga Jydby Olsen, Mariendal, Skamby
1238 Bodil Perch-Nielsen, Sandved
1239 Inge Rasmussen, Magistervej 25², København NV
1240 Inger Juul Rasmussen, Højmark, Laurmark
1241 Inga Refsgaard, Sønderparken 6², Holstebro
1242 Aase Schack-Nielsen, Klitsminde, Nørøxe, Halvrimmen
1243 Inga Schiøtt, Hyllested, Dalmose
1244 Johanne Sloth, Hassing
1245 Birgit Theibel Sørensen, Rodelund, Them
1246 Bodil Sørensen, Kirke Helsing, Gørlev
1247 Gertrud Sørensen, Sludstrup
1248 Ruth Sørensen, Solskov mark, Hedensted
1249 Tove Sørensen, de Mezasvej 20⁴, Aarhus
1250 Bente Thøgersen, Ryde skole, Vinderup
1251 Nina Tranberg, Halling Nedergård, Randers
1252 Ellen Westergaard, Nedergård, Hjortvad, Lintrup

Elever på 1ste års kursus fra maj 1960

Anna Kirstine Andersen, Flade, Nykøbing M
Ingrid Andersen, Martofte
Tove Eg Andersen, Bøvl, Sdr. Omme
Lotte Bech, Marienlyst, Virklund
Ingrid Beech, Skovbøhus, Store-Vi, Flensborg
Martha Brøndum, Overfussing, Bjerregrav
Karen v. Bülow, Langagergård, Trørød (maj-august)
Eva Carlman, Norra Vägen 13, Halmstad
Anette Bech Christensen, Ringstholm, Juelsminde
Hanne Frandsen, Søndergade 6, Fjerritslev
Liv Gregersen, Parkveien 4, Holmestad, Norge
Agnetha Haagaard, »Ny Bangsgård«, Skyum, Hørdum
Birthe Hansen, Præstøvej 4, Næstved
Edel Hansen, »Skovlund«, Agersted
Helga Hellesøe, »Skovlundgård«, Bramdrup, Simmersted
Åse Høystad, Vågåmo, Gudbrandsdalen, Norge
Karen-Lise Iversen, Højensvej, Skagen (maj-august)
Glennie Dahl Jacobsen, forskolen, Lov
Aase Jensen, Vadummølle, Hvorupgård
Alice Lund Jensen, Hjortekildegård, Kværrede, Tureby
Karen Jensen, Ulstrup, Hobro
Margrete Spanggård Jensen, Vammen, Viborg
Marie Jensen, Sottrupskov, V. Sottrup
Birgit Johannesen, Gl. Landevej 108, Herning
Bergljot Karlstrøm, Talvik, Vest-Finmark, Norge
Kirsten Klitgaard, »Katrinesminde«, Romdrup, Klarup
Grete Knudsen, Hellerupgårdsvej 18, Hellerup (maj-juni)
Hanne Larsen, Strandmøllevej 13, Kolding (maj-august)
Inge Lassen, »Espeskovgård«, Terslev, Ørslev
Inger-Marie Lemmergaard, V. Hjerimitslev
Kirsten Frank Madsen, Ryttervænget 1, Hasseris, Ålborg
Karen Mikkelsen, Solgård, Voldum, Randers
Anna Strunge Nielsen, Skovridergården, Hammel
Annie Nielsen, Kraghæs, Marstal
Asta Nielsen, Birkevej 6, Silkeborg
Ellen Nielsen, Valsømagle, Ringsted
Gerda Nielsen, »Nørmarksgård«, Nr. Rind, Skals
Kirsten Nielsen, Grønninghoved, Sjølund
Kirsten Pape, »Store Håbendal«, Kvissel
Annelise Pedersen, Grønnegården 2, Næstved
Jytte Skipper Rasmussen, »Kongsgård«, Lisbjerg, Århus (maj-juli)
Inger Kibsgaard Riis, Thise, Jebjerg
Else Schmidt, Nørå, Bramminge
Ilse Schmidt, Svinget 3, Toftlund
Signe Bugge Skjødt, »Buggesholm«, Vestrup, Randers
Helene Skousen, »Lindegård«, Holbøl, Tørsbøl
Ellen Stevns, Strøby Egede skole, Strøby
Gerda Marie Sørensen, Oksenbjerre, Give
Jane Dueholm Sørensen, Maltagade 29, København S
Jytte Sørensen, Mannenbjerggård, Hjembæk, Jyderup
Eli Thirup, »Kærvang«, Vedum
Hjørdis Vatle, Votlo, Nordhordland, Norge (maj-juli)
Marianne Westring, Søsøm teglværk, Måløv

3 mdr. husholdningskursus for viderekomne fra januar 1960

Tove Eg Andersen, Bøvl, Sdr. Omme
Anette Bech Christensen, Ringstholm, Juelsminde
Agnete Haagaard, »Ny Bangsgård«, Skyum, Hørdum
Edel Hansen, »Skovlund«, Agersted
Aase Høystad, Vågåmo, Gudbrandsdalen, Norge
Margrethe Spanggård Jensen, Vammen, Viborg
Birgit Johannesen, Gl. Landevej 108, Herning
Ina Jørgensen, Teestrup, Haslev
Sonja Knudsen, Truelskovgård, Kværkeby
Gerda Nielsen, »Nørmarksgård«, Nr. Rind, Skals
Ruth Nørrekjær, Erantisvej 11 D, Næstved
Jytte Skipper Rasmussen, »Kongsgård«, Lisbjerg, Århus
Signe Bugge Skjødt, »Buggesholm«, Vestrup, Randers
Gerda Marie Sørensen, Oksenbjerre, Give
Eli Thirup, »Kærvang«, Veddem

Øvelsesskolen fra september 1960

Tinne Wiese Andersen, Vestergårdsvej 36², København NV
Bente Caspersen, »Bavnehøjgård«, Skibinge, Præsto
Ulla Eriksen, Bredgade 16, Bred
Jette Fjeldborg, Ridebanevang 29, Gentofte
Hanne Gissemann, Vestergård, Føllenslev
Dorte Gram, Bakkevej, Rødning
Hanne Lund Hansen, »Kædebyhus«, Kædeby
Karen Hansen, Særslev, Snertinge
Annette Knudsen, Næsbyholm, Glumsø
Jytte Olsen, Tved skole, Svendborg
Anne Grethe Skou Petersen, Aamarken, Ll. Skensved
Dorte Petersen, Bentzonsvej 5², København F
Kirsten Tang, Hytkjær, Marstrup
Ulla Zimmermann, Skolevej 3, Sønderborg
Helle Ørum, Gugvej 37, Aalborg

5 mdr. husholdningskursus fra maj 1960

Viola Brejnbjerg, Thorslundevej 11, Svinninge
Karen Bruun, »Giesegård«, Sandved
Anne Christensen, Esholte pr. Slagelse
Lis Christensen, Møntmestergade 2, Slagelse
Bente Christoffersen, Mern
Eva Hansen, Bakkekammen 12, Næstved
Grethe Hansen, Stude pr. Forlev
Jana Høgenesen, Lervig, Færøerne
Gerda Jacobsen, Vedskølle pr. Vallø
Connie Jensen, Bendslev, Sandved
Grethe Føge Jensen, Nybøllegård, Espe
Margrethe Jensen, Kirkerup pr. Roskilde
Lilly Koch, »Damgård« Sdr. Rind, Rindsholm
Inger Larsen, Røjle Skov pr. Strib
Annelise Lehrmann, Hyltofte pr. Rødby
Marit Lien, Dovre Gudbrandsdalen, Norge
Hildegard Madsen, Vesterbro 96, Aalborg
Birthe Mathiesen, St. Andst
Grethe Nicolaisen, Ferslev Mark, Svendstrup

Helle Nielsen, Hellebækgade 41, København N.
Inge Lise Nielsen, Karlslunde, Tåstrup
Karin Albin Nielsen, Kildebakkegårds alle 100, Søborg
Kirsten Nielsen, Julebæk, Herlufsmagle
Vibeke Nielsen, Skøringen, St. Hedinge
Anni Olsen, Skalø pr. Fejø
Anni Olsen, Ulstrup pr. Glumso
Lene Olsen, Vedbæk Strandvej 487 a, Vedbæk
Elin Pedersen, Thorslunde pr. Holeby
Ellen Pedersen, Boulevarden 25, Aalborg
Karen Petersen, Brugsforeningen Nørrebro, Nykøbing F.
Liselotte Schaumann, Priorengade 28, Fåborg
Katha Skorastein, Lervig, Færøerne
Merete Sodemann, Vinagervej 7, Gentofte (3 mdr.)

5 mdr. husholdningskursus fra november 1960

Kirsten Andresen, Rønneparken 18, Næstved
Ingrid Arlnæs, Urtehaven 53, Valby
Annelise Bak, Hovedgaden 25, Svninge
Birthe Bech, Toldbodgade 53, København
Lene Becker, Amaliegade 35 d⁴, København
Ingelise Bjørn, Axeltorvet 2, Næstved
Else Christensen, »Lysholm«, Osted pr. Roskilde
Hanne Christoffersen, Ll. Fuglede, Jerslev
Inge Cadovius, H. C. Ørstedsvvej 23, København
Valborg Damsager, »Damgård«, Kostræde, Lundby
Lisbeth Eriksen, Lilballe, Bramdrupdam
Anne Mette Frandsen, Øtoftegård, Tåstrup
Birgit Frigård, St. Gadegård, Vestermarie (2 mdr.)
Jytte Blach Hansen, Horsensgade 17, Aarhus
Kirsten Fogh Hansen, Saftstationen, Kolding
Inge Hansen, »Bønnekærgård«, Haldagerlille, Fuglebjerg
Dorte Krag Jacobsen, Aldershvilevej 32 a, Bagsværd
Anna Margrethe Jensen, V. Stensbæk pr. Sindal
Helle Jensen, Højtoftevej 13, Glostrup
Anne Kathrine Jepsen, Kollund Østerskov, Kollund
Inge Kirchheiner Johansen, Balle, Mern
Inger Jørgensen, Ryde Autoværksted, Søllested
Kirsten Kaule, Ulrich Birchs Alle 4, København
Hanne Ambrosius Larsen, Vinkelvej 2, Viborg
Laila Friis Larsen, Undløse pr. Tølløse
Dorthe Larsen, Hørtøftevej 10, Brønshøj
Merete Larsen, »Bytoftegård«, Kjulerup, Østervang
Irene Lindqvist, »Hydeskovgård« pr. Saxkøbing
Lis Torp Madsen, Rosenvænget 7, Frederikssund
Ingrid Mogensen, Thersvej 9, Korsør
Jette Juel Mortensen, Vejrgade 8, København
Aase Mortensen, Vielsted pr. Sorø
Solveig Mortensen, Stenderup pr. V. Sottrup
Kirsten Lautrup Nielsen, Toftlund
Edith Nielsen, »Møllergården«, Longelse, Langeland
Solveig Kjær Rasmussen, Røjumvej 107, Sønderborg
Tove Richardt, Sumbø, Færøerne
Hanne Rogert, Nattergalevej 70, København

Merete Schack, Skovagervej 24, Charlottenlund
Anne Marie Trolle Schultz, Triumfvej 14, Lyngby
Eina Thomsen, Sumbø, Færøerne
Berit Trahaug, St. Halvardsgaten 25 a, Oslo, Norge
Inge-Lise Tranberg, Stengårdsvænge 20, Lyngby
Birgitte Tvede, Elledalen 19, Lyngby
Elisabeth Wennerstrøm, »Dalhøjgård«, Lumsås
Ulla Westergård, Espegårdsvej 32 b, Søborg

Magdalene Lauridsens fond

I 1960 er der tilgået fonden kr.: 781,90, sådan at kapitalkontoen nu er kr.: 38.494,00.

Det vil således være muligt i 1961 at hjælpe med renterne af disse midler efter Magdalene Lauridsens ønske.

BILLEDBLADENE 1960

Side 1:

1. »Regensen«
2. Flaget vajer
3. Sct. Hansaften
4. Staben på Gl. Ankerhus tager den nye trappe i brug
5. Dimissionsholdet 1960

Side 2:

1. Solskin på hovedtrappen
2. Hygge efter endt kemiprøve
3. Fra Skovhyttens terrasse
4. Der studeres på Nexelø
5. Humørparade
6. Øvelsesskolen 1960 med lærerinde frk. Valborg Sørensen
7. Kan De kende den gamle vognport?
8. — og bryggerset?

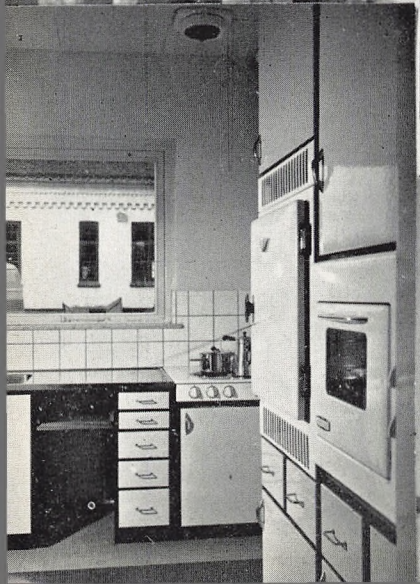
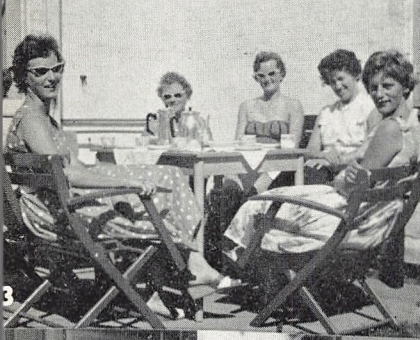
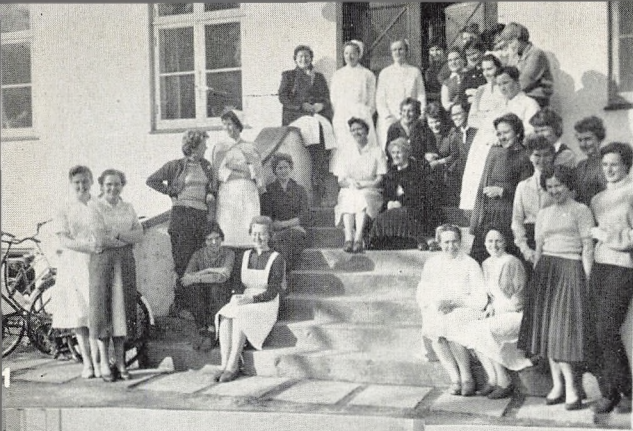
Side 3:

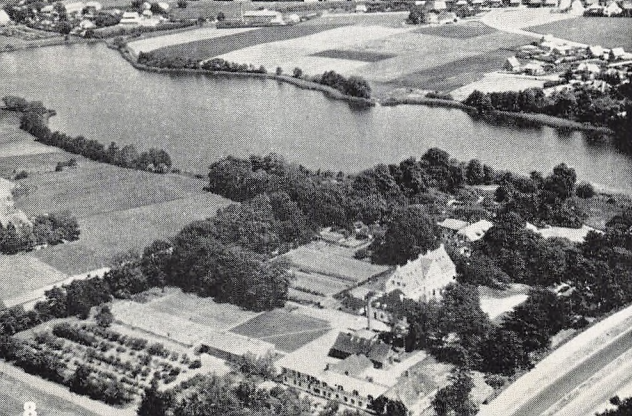
1. Æblemosten fabrikeres
2. Kendte personer på vej til Nexelø
3. 1ste års — køkkenhaveholdene
4. 1ste års med Olsen i haven
5. Forberedelser til gåsesteg
6. 1ste års i de små køkkener
7. 1ste års — studieholdet
8. Sidste luftfoto af Ankerhus
9. Humør til arbejdet

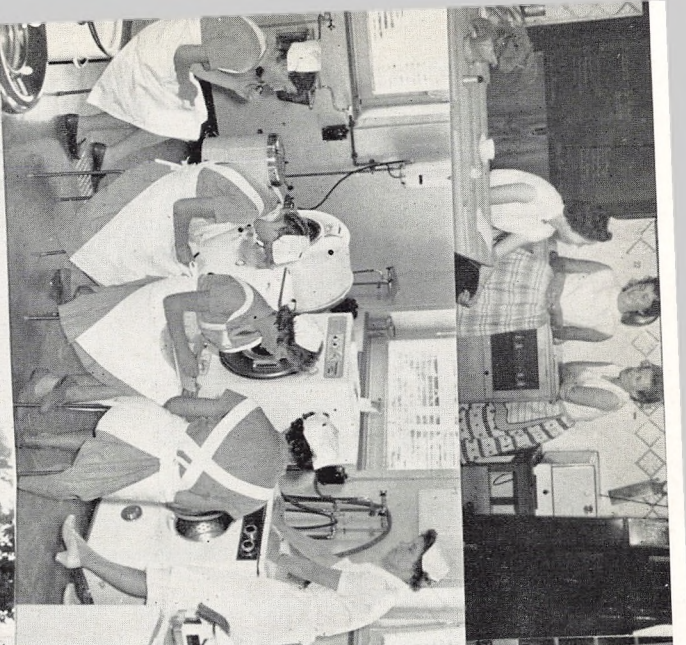
Side 4:

1. Frkn. Grån, Kjær og Christensen drøfter begivenhedernes gang
2. Fra demonstrationslokalets maskinafdeling
3. Den sidste dag på Ankerhus
4. Ivrig tilskuere Sct. Hansaften med en af instruktørerne
5. Den nye gavl på Gl. Ankerhus — havefløjen
6. Vinterholdet 1960-61

Ankerhus afholder:

3 års kursus til uddannelse af husholdningslærerinder

5 mdr.s kursus for unge piger i husmodergerning

3 mdr.s mere teoretisk kursus fra januar

Studerende elever modtages